

LLIBRES

Joan Cuscó i Clarasó

Conèixer per transformar

TÍTOL
Arqueologia de la política

AUTOR
Giorgio Agamben

EDITORIAL
Arcàdia

LLOC I ANY D'EDICIÓ
Barcelona, 2019

PÀGINES
104

Els humans som éssers en què el passat, el present i el futur conviuen en una mateixa memòria, individual i col·lectiva. De la mateixa manera que hi ha bidireccionalitat entre el cervell i la cultura, hi ha una estreta relació entre el passat, el present i el futur, perquè som l'única espècie no necessàriament presonera del present. La consciència humana pot transitar lliurement endavant i endarrere. Per tant, podem anticipar les coses i, en fer-ho, treballem amb el futur; i hem de recordar les coses per actuar en el present. També el llenguatge és un pòsit del passat viscut en el present i amb capacitat per definir i redefinir el futur. I és per això que la tasca que es proposa Agamben és la de fer una arqueologia dels conceptes que constitueixen la nostra manera de ser polítics en el present (encara que no en siguem conscients) i per veure què podem aprendre fent arqueologia en vistes al futur. A *Arqueologia de la política* s'hi recullen les conferències que Agamben va fer a Girona per a la Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona i són a la base dels seus treballs més recents. Agamben hi estudia com els humans hem caminat sobre el món i com el llenguatge (els conceptes) determina allò que som i allò que fem, ja que els humans som els únics que tenim un llenguatge des del qual creem les nostres visions del món, les nostres relacions i

les nostres accions. Agamben, per exemple, es planteja què volen dir *crisi*, *identitat* i *fe* i estudia on plantem les arrels de l'acció individual i col·lectiva per acabar proposant un concepte nou per a transformar la societat (i per donar-li nous fonaments polítics): la violència destituent; la qual se suma a les violències ja conegudes (i usades al llarg dels segles per a construir les comunitats polítiques i les formes de vida): la violència revolucionària i la violència d'estat. En conseqüència, la violència destituent és vista com una nova manera de construir noves formes de vida. Com un canvi de perspectiva per transformar la societat, ja que "tot allò de què va parlar Rousseau, que el poder legislatiu ha de ser un cos sobirà i l'executiu, un mer executor, és fals." La genealogia ens fa comprendre d'on venen els conceptes i les idees amb què construïm els límits de les nostres societats i de la consciència. Per tant, si la fem podrem transformar els límits, de la mateixa manera que el poeta crea destruint els límits del llenguatge: deslligant-lo de la funció comunicadora i dels tòpics per donar-li una funció creadora, diu Agamben. Agamben no dona solucions, però ens obliga a pensar. I és que "l'home europeu pot accedir a la seva veritat només a través d'una confrontació amb el passat, passant comptes amb la seva història [...]. El passat [...] defineix una certa manera de ser." Ens fa veure, per exemple, que "el capitalisme és una veritable religió [...]. La més cruel, la més monstruosa de totes les religions, perquè és una religió totalment cultural. No hi ha res més que culte. No hi ha principis." Pensem-hi (ara que tenim temps).